

Protestni shod v Sheboyganu-Zemeljski plaz zasul mesto

TUDI V SHEBOYGANU DVIGNILI GLAS PROTESTA PROTI NASILNEMU FAŠIZMU.— NA DOBRO USPELEM SHODU NASTOPILO VEČ ODLIČNIH GOVORNIKOV.— SPREJEM RESOLUCIJE.

Sheboygan, Wis. — Zadnje nedeljo, 9. nov., se je na povabilo 14 jugoslov. društev v Sheboyganu zbralo nad 400 Slovencev in Hrvatov v protestu nad divjanjem fašistov v domovini. Nikakor se nismo nadejali tako obilne udeležbe, zato naj publika sprejme zahteva pripravljalnega odbora za tako številen odziv.

Shod je otvoril Mr. Frank Remšak, zastopnik društva "Bratje Zaveze" in podpredsednik pripravljalnega odbora. V primernih besedah je naznanil namen shoda ter občinstvu predstavil predsednika Mr. Matt Muženiča, ki je za tem nastopil kot predsednik shoda. Hrvatski orkester je zaigral ameriško narodno himno ter "Lepa naša domovina", kateri pesmi smo nazvoči stoje poslušali. Zatem je navzoče pozdravil mayor mesta Sheboygan, Mr. Schuelke ter nam čestital, da se pobrigamo za svoje rojake, dasi smo tako dolgo že od njih ločeni. Omenil je več stvari o fašizmu in izjavil, da je Mussolini največja nevarnost za celo Evropo.

Za njim je nastopil č. g. župnik James Černe, ki je orisal zgodovino slovenskega, oziroma jugoslovanskega naroda. Posegel je nazaj v stoletja, v turške čase. Koliko je naš narod trpel takrat od Turkov, kako so ga šikanirali po vsej zvezi nemškutarji, Mažari in znanji zopet Italijani. Omenil je pesnika Simona Gregorčiča, ki je v svoji duši videl vse to gorje že pred 40 leti in katero je označil v svoji nesmrtni pesmi — Soči. To pesmico je na lep način deklamiral Carl Mohar.

V imenu ženstva je na kratko spregovorila Mrs. Marie Prislund.

Nato nam je slovenski cerkveni zbor zapev "Na planine" in "Nazaj v planinski raj".

Na predlog Rev. Černeta se je poslala Brzovajka do gubernorja Mr. W. Kohlerja za obvestilo o shodu in njegovem namenu.

Zatem je nastopil hrvatski guvernir Mr. Theodore Cvetkovic iz Chicago, ki je govoril v hrvaščini, katerega smo pa tudi Slovenci dobro razumeli. Razložil je pomen fašizma ne samo v Italiji, ampak tudi drugod, kjer pogana korenina.

Za njim je nastopil tukaj rojeni Slovenec iz Milwaukee, Mr. John Oblack. Govoril je o fašizmu, ki je našel ugodna tla tudi v Ameriki. V lepi angličščini je podal fakto o razširjanju fašizma, označil njegove prijatelje v Ameriki, ki mu nudijo ugodnosti. Njegov govor je skoro v celoti ponatisnil tukajšnji lokalni list Sheboygan Press. List je objavil tudi na shodu sprejeto resolucijo.

Kot zadnji guvernir je nastopil Mr. Philip Godina iz (Dalje na 3. str.)

LJUDJE ŽIVI POKOPANI

Vrh hriba, zrahlanega vsled dolgotrajnega deževja, se zrušil nad mesto in pokopal pod seboj nad sto ljudi.

Lyon, Francija. — Malo industrijsko mesto Fourvieres, ki tvori predmestje Lyona, nudi sliko, kakor bi prestalo večletno bombardiranje. Hiše so takorekoč razirane z zemeljskega površja, izpod razvalin se pa razlega obupno ječanje živih pokopanih nesrečnih žrtev, katerih število znaša nad sto in katerih mnogo sploh ne bo mogoče rešiti.

Pretekli četrtek, malo pred 2. uro zjutraj, se je pripetila katastrofa. Nad mestom se dviga strm, visok hrib in nikdar še ni prišlo nikomur na misel, da bi ta hrib kaj ogrožal mesto. Vsled dolgotrajnega deževja, ki je zalivalo skoraj celo Francijo skozi več zadnjih tednov, se je pa zemlja na hribu zrahljala in omenjene noči se je odrtgal celi vrh od nje in zgrmel na spodaj ležeče hiše ter pokopal pod seboj speče stanovalce.

Reševalno delo se je takoj organiziralo in vodil ga je sam župan mesta Lyona. Vsi policisti, ognjegašci in delovajstva, ki ima tukaj svojo garnizijo, je bilo pozvano na pomoč. Komaj pa so reševalci pričeli z odkopavanjem, se od gora nad njimi drugi plaz od gore in pokoplje poleg prejšnjih žrtev še 35 reševalcev. Ker so se bali, da bodo sledili še nadaljnji plazovi, je bilo začasno vsako reševalno delo ustavljeno in so ga šele pozneje zopet previdno začeli. Nadaljnja dva plazova sta se zrušila še ob 3. in 4. uri zjutraj.

Reševalno delo je nad vse težavno, ker leže nad žrtvami na cele tone prsti in kamenja in malo je upanja, da bi mogli večje število ponesrečencev rešiti.

WOODCOCK OSTANE NEOMAJEN

Washington, D. C. — Prohibicijski direktor, A. W. Woodcock, ki se je ravnokar povrnil iz San Franciscu, od kod ga je poklical predsednik Hoover ravno, predno je nameraval odpluti v Hawai, se je izrazil, da na njega nič ne vplivajo razne govornice o omljenju prohibicijske postave, ali pa izid zadnjih volitev. Njegovo delo da je, uveljavljati obstoječo postavo in to, da bo tudi delal z vsemi sredstvi. Za svojo pomoč namerava zahtevati nadaljnjih 500 suhaških agentov, kakor tudi več denarja. — Tudi ta govod bo sčasoma postal bržkone bolj krotek.

MOŽJE NA PRODAJ



Nenavadna in za sedanje dni značilna parada se je pokazala pred nekaj dnevi po newyorških ulicah. Obstojala je iz števila moških, katerih je imel vsak označen na tablici na prsni svoj poklic, posebni napis na klobuku pa je naznanjal, da je mož "na prodaj" za plačo enega dolarja na dan.

HABSBUŽANI SE PRAVLJAJO

Habsburžana Otona nameravajo proglasiti 20. novembra za ogrskega kralja.

Dunaj, Avstrija. — Približuje se 20. november in z njim dan, ko bo habsburški princ Oton, sin bivšega cesarja Karla in cesarice Zite, dopolnil svoje 18. leto, kar velja v habsburški rodovini za polnoletnost. Pripravila pa se za ta dan tudi Ogrska, da proglasi Otona za svojega kralja. Ni sicer verjetno, da bi se Oton povrnil na Ogrsko že letos, pač pa se smatra njegov povratek za neizbežen in zato bo pomnil 20. november važen dan za celo centralno Evropo.

Med tem pa je prišla Zita v nasprotje z ogrskimi monarhisti. Ti se namreč ne strinjajo z njeno zahtevo, da bi se Oton proglasil istočasno za ogrskega in tudi avstrijskega monarha, in tudi več članov habsburške družine same ji nasprotuje v tem.

ŽELEZNIČARJI ZA ŠESTURNNO DELO

Chicago, Ill. — Osemsto delegatov, zastopajočih unije železničarjev peterih glavnih železniških družb, ima v tukajšnjem Palmer house svoje zborovanje, ki je tajno. Kakor se je ugotovilo, nameravajo staviti zahtevo družbam, da uvedejo za možto po vlakih šesturno delo na dan. Razume se, da se bodo družbe upirale, izpolniti to zahtevo. — Ravno te organizacije so pred 25 leti izvojevale boj za 8urni delavnik

IZGREDI PROTI TUJCEM V PERU

Domači delavci demonstrirali proti tujcem. — 15 ubitih.

Lima, Peru. — V provincah Junin in Lima je bilo proglašeno obsedno stanje, da se za dušijšo nemiri, ki so izbruhnili v njih in v katerih je bilo 15 oseb pobitih. Nemiri, ki so očitno napredni proti tujcem in baje inscenirani od komunistov, so se pričeli v mestu Cerro de Pasco, kjer je skušala policija zabraniti demonstracije kakih 1500 delavcev. Med 15 ubitimi in 25 ranjenimi je večina tujcemcev, od teh dva Amerikanca. Vlada je nato odposlala v svrhu varnosti vse inozemce z vlakom v 125 milj oddaljeno mesto Lima.

BARRETT NOMINIRAN ZA ŽUPANSKEGA KANDIDATA

Chicago, Ill. — Prva predigra borbe za županski stolček mesta Chicago se je izvršila preteklo sredo, ko so prijatelji Ch. V. Barrettja z uradno peticijo naprosili Ch. V. Barrettja, da sprejme kandidaturu za volitve, ki se bodo vršile prihodnje leto. Peticijo je podpisalo 9832 meščanov. Barrett, ki je tudi nam Slovenecem dobro znan, je dejal, da bo tekom par dni sporočil, kako se bo odločil. Splošno pričanje pa vlada, da bo kandidaturo sprejel. Barrett je republikanec, vendar nasproten sedanjemu županu Thompsonu.

SIRITE 'AMER. SLOVENC!'

KRIŽEM SVETA

London, Anglija. — Letošnja britanska imperijalna konferenca se je končala v petek, in sicer skoraj brez vsakega uspeha. Mnogo važnih vprašanj, gospodarskega značaja, je prišlo v razpravo, a niso se mogli zediniti glede njih.

New York, N. Y. — Med tukajšnjim mestom in Moskvo se je v četrtek otvorila direktna komunikacijska zveza po radio. Do zdaj so se vsa radijska poročila med tema dvema deželama pošiljala preko Londona.

Moskva, Rusija. — Vrhovni svet sovjetske narodne ekonomije je proglasil, da ima v načrtu še en petletni industrijski program, ki se bo pričel izvajati takoj, ko se neha tekoči, namreč v letu 1933.

Berlin, Nemčija. — Več judovskih slušateljic na tukajšnji univerzi je bilo neusmiljeno pretepenih preteklo sredo od fašističnih narodnih socijalistov pri dijaških nemirih, ki so jih povzročili socijalisti z razdeljevanjem letakov, napadajočih fašizem.

London, Anglija. — Po poročilu, ki prihaja iz indijskega mesta Rangoon, je bilo več sto oseb pobitih od strahovitega orkana, ki je divjal na zapadnem obrežju države Burma.

PROHIBICIJA GA ZMODERNIZIRALA

Baton Rouge, La. — Pred tukajšnjim sodiščem je stal zaradi kršenja suhaške postave 82letni J. Schexnajder. Izjavil je, da kuha žganje že 50 let in ni še nikoli nič slišal o prohibiciji. Tudi se je zelo začudil, da je vojna med državami že minula.

DEČEK USTRELIL SLUŽKINJO

Evanston, Ill. — E. B. Thurman, 2442 Sherman ave., je šel v sredo zvečer s svojo ženo v gledališče, doma pa je pustil služkinjo, črno, s svojim 12 letnim sinom. Na mizi sta ležala dva samokresa, o katerih je menil, kakor je pozneje izjavil, da je vzel iz njih vse naboje. Sin se je po odhodu staršev pričel s samokresi igrati. Hipoma pa se eden izmed njih sproži in strel zadene služkinjo v prsa. V kritičnem stanju so jo peljali v bolnico.

70 LETNI LJUBOSUMNEŽ

Baltimore, Md. — Tragediya, v kateri je bilo izgubljeno življenje, drugo pa visi na nitu, se je odigrala tukaj med dvema farmerjema. 70 letni H. Westphal je pred štirimi leti oženil neko 16 letno deklico, ki pa se je kmalu ločila od njega in se poročila z nekim 40 letnim G. Dresslerjem. Preteklo sredo se je dolgoletno sovrstvo med obema končalo z dvobojem na samokrese, v katerem je bil Dressler ubit, Westphal pa tako ranjen, da ni upanja, da bi okrevala.

Iz Jugoslavije.

ZOPET VELIKE POVODNJI NA ŠTAJERSKEM. — PLAZOVI SE RUŠIJO. — DEKLETCE V PLAMENIH. — NEZGODE, NESREČE IN DRUGE NOVICE.

Ljutomerska okolica kakor jezero

Ljutomer, 27. okt. — Velika povodenj, ki je zadela tukajšnjo okolico, je napravila ogromno škodo po poljih. Veliko pridelkov je voda odnesla. Ceste so poškodovane, pota razdrta, skoro vsi manjši mostovi so izginili. Voda je na več krajih vdrla v stanovanja, kleti in hleve. Okolica Ljutomera je podobna morju, vse je pod vodo.

Lendava pretrgala nasip

Iz Murske Sobote poročajo, da je po noči od 26. na 27. okt. Lendava pretrgala nasip. Drla je, kakor velika reka in se razlila po okolici v takem obsegu, da ljudje ne pomnijo kaj takega. Voda je vdrla v nekatero hišo in tudi v Benkovo tovarno. Kučnica je preplavila polja in travnike. Po Rankovcih in Rancivasi je voda tekla skozi okna v hiše. Ljudi se je polotil strah in obup. Obilno deževje je uničilo mnogo setev, nekateri pa radi prevelike vode ne bodo mogli sejati. Bati se je resne gospodarske krize.

Če se otroci igrajo brez nadzorstva

Novo mesto, 28. okt. — V jesenskem času, ko je vsepovod veliko dela, stariši puščajo otroke doma, ali jih pa vzamejo s seboj na polje, kjer jih navadno pustijo, da se po svoje zabavajo. Tako sta tudi zakonca Servej, ki imata malo posestvo na Golobinjaku pri Mirni peč, vzela s seboj na polje svoja dva otroka, 7 letnega Jožka in 4letno Lojzko, kjer sta se ob koncu njive, kjer sta stariša pulila repo, po svoje zabavala. Jožek je nekje staknil žveplenke in poskušal zažgati grmovje. Ker se mu pa to ni posrečilo, je v svoji naivnosti zažgal dekletce v krile, ki je mahoma zagorelo z velikim plamenom in dekletce je bilo na mah kakor goreča baklja. Na krike otroka sta prihitela stariša in pogasila ogenj ter spravila dekletce v novomeško bolnico. Imajo pa malo upanja, da oždravi.

Smrtna kosa

V Ptujju je umrl Karl Svoboda, posestnik. — Na Vrhniki je umrl Josip Bricelj, posestnik. — V Mariboru je umrl J. Guzelj, višji deželnosodni svetnik v pokojju, star 65 let. — V Krčevini pri Mariboru je umrla Frančiška Kokol, vdova, stara 79 let.

Trdno spanje

Iz Subotice pišejo, da je bila na čuden način okradena vdova Marija Oroz. Tat ji je stanovanje popolnoma izropal, celo slike je snel s sten in prav gotovo ni šlo vse tako ti-

ho, da bi ne bilo ropota. Vdova je pač trdno spala.

Plazovi

Radi velikih nalivov poslednjih dni se je Meljski hrib jel krušiti in so se preko šentpeterske ceste zavalile tako velike skale, da se je promet za nekaj časa moral ustaviti.

Aškerčeva rojstna hiša

Iz Rimskih Toplic pišejo, da rojstna hiša pesnika Antona Aškerca doživlja svoj konec. Streha se je že pred več meseci sesula. Tudi zidovje se ruši. Tujci, ki prihajajo v Rimske Toplice, gotovo z zanimanjem opazujejo "nemiljiv" spomenik slovenskega pesnika.

Ptuj

G. kaplan Jože Rupar je premeščen iz tuk. mestne župnije v Hoče. V Ptuj pride g. kaplan Ignacij Grobljar.

Praznovanje jubileja

V Črensovcih so imeli veliko slovesnost, ko so praznovali 25letni jubilej ustanovitve "Marijinega lista", katerega urejuje narodni bорец župnik J. Klekl. Slavnostnih udeležencev je bilo do 10,000.

Nesreča v tovarni

V strojnih tovarnah v Ljubljani je padlo težko železo na nogo 22letnemu Antonu Ložarju in mu jo zmečkalo.

Tramvaj ga je povozil

Ljubljanski tramvaj je povozil 74letnega delavca Lovrenca Muho iz Štepanje vas. Mož je zadobil precejšnje poškodbe in so ga spravili v bolnico.

Tatovi odgnali par volov

Ko je posestnik Popek v Begunjah stopil nekega jutra v hlev, da bi nakrmil svoje vole, je s strahom opazil, da mu je zlobnež odgnal par lepih volov, vrednih 10 do 11 tisoč dinarjev.

Prenovitev v Kostanjevici

V nedeljo, 26. oktobra, so v Kostanjevici slovesno blagoslovili prenovljeno cerkev sv. Jakoba. Cerkev je vsa prenovljena in preslikana. Slikal jo je akademski slikar g. Klei- nert z Dunaja, ki je že več cerkv po Slovenskem okrasil s krasnimi umetnimi slikami.

Okraden

Krojač Peter Skubic iz Glinca je, ko je bil v gostilni, odložil suknjič radi vročine. Ko ga je zopet oblekel, je opazil, da mu je nekdo izmaknil nekaj nad 4000 Din.

Nesreča

Klara Kupljen iz Andrejevca pri Ptujju je po nesreči zadel v lonec vrele vode in se pri tem nevarno poparila.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkov in dnevo po praznikih.

Izhaja in tiska EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. Telefon: CANAL 0098

The First and the Oldest Slovenian Newspaper in America. Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. Phone: CANAL 0098

Table with 2 columns: Rate (Naročnina) and Price. Includes rates for one year, half year, and three months for different regions like Chicago and Europe.

Table with 2 columns: Rate (Subscription) and Price. Includes rates for one year, half year, and three months for different regions like Chicago and Europe.

POZOR. — Številka poleg vašega naslova na listu znači, do kedaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagata listu.

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtega popoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

Stroški za šole

V evropskih državah imajo ministerstva za — pouk. Ako bi šlo le za ime, bi bila ta označba zelo pomankljiva, ker pri šolah pouk ni glavno, ko je večjega pomena vzgoja.

Govorimo o javnih, državnih šolah. Navadno cena označuje nekako vrednost. Koliko stanejo naše javne šole, in koliko so potem takem vredne?

Pred meseci so izračunali, da plačuje mesto New York dnevno do milijon dolarjev za vse svoje šole. Pozneje se je izkazalo, da so te številke še premajhne, ker se izda več. Iz finančnega poročila, kiinja z junijem 1. 1930, je razvidno, da je izdalo mesto za vsakega učenca v osnovni in spodnji višji šoli (junior high school) \$102.36, in je bilo nad 800,000 šolarjev.

Poudarja se in opravičeno in pravilno, da je denar za šole dobro izdan denar. Stroški pa naraščajo, ne samele morda v New Yorku, vsepovsod, in s tem se dvigajo tudi davki.

Ni vse zlato, kar se sveti, najmanj pri naših javnih šolah. Kritika pa je zelo koščljiva. Šola je postala predmet, da se je skoroda ne smeš dotakniti; vsaka beseda, ki ne vsebuje le hvale, se smatra za oskrunstvo, in razni kruki si znajo iz tega delati kapital.

V New Yorku se zdaj sistem preiskuje. Mnogo glav izginja, ker se skrivajo pod vedejo. Ena ali druga glava bo padla, manjše glave bodo padle, ker tako zahteva — preiskava, ampak tisti, ki preiskujejo, bodo nosili glave visoko, in se bodo pohvalili, da so preiskali in preiskavali, pa težko, da bi bili preiskali — sistem, in ga predrugačili. Preiskuje se, da se preiskuje, preišče se redkokdaj.

Ni le sistem, ki je preiskave vreden. Ali se stroški porabijo za resnično — vzgojo, in je to res tudi prava vzgoja, ali pa je le nekaj, kar prihaja iz nekkih laboratorijev, in se postavi pred učiteljsvo, da predstavi to zopet pred šolarje.

Dr. Bernard Iddings Bell je imel ostro besedo oni dan. Rekel je, da je naša republika glede vzgoje pred vratmi — anarhije. Govoril je tako z ozirom na višje šole v prvi vrsti,

ampak celo v osnovnih šolah je pogostoma tako, da do anarhije ni daleč. Od vsega nekaj, pravega pa vrlo malo, in vzgoja je navadno uboga Jerica. Da je le veliko šolanja, pa je menda vse rešeno. In tako se trosi denar.

Sola bo na mestu, ako se v šoli potrosi vsak cent, izdan za šolo, res za šolo in vzgojo. Noben pameten človek pa ne more biti za to, da se trosijo ogromne vsote za laživzgojo, ali pa, da se pri tem polnijo nikoli polni žepi raznih greftarjev in politikarjev.



V SHEBOYGANU JE VEDNO KAJ NOVEGA

Sheboygan, Wis. V torek večer dne 25. novembra, bo podružnica S. Ž. Z. pripravila okusno večerjo v cerkveni dvorani.

Jedli bomo piške, pečenok, potice in krofe ter pili kavo in "pink tea", če veste kaj bi to bilo. Prireditve večerje ima v roki dober odbor, ki bo skrbel da bo vse O. K. Dobre članice bodo spekle potice in drugo tako drobnarijo, da ne bo ničesar manjkalo.

Polovico dobička od te večerje gre za našo domačo faro in sicer v poklon dvajsetletnici, katero fara letos obhaja. Zato farani, le pridno sezite po tiketih, katere ima v oskrbi Mrs. Ivanka Mohar.

Ustanovil se je dekliski keglaški klub od Slov. ženske zveze. Načeljuje mu Miss Mary Zore. Ravno tako imajo svoje kegljaške klube dekleta od cerkvenega pevskega zbora in od dramatičnega kluba. Pogrešamo samo še ženski klub. Tiste, ki ste bolj okrogle in bi bile rade v modi, prijavite se za kegljaški team; ker je neki kegljanec najboljši za dosego zopetnega vitkega dekliskega stasa.

Poročevalka.

KRATKE NOVICE Z ELY

Ely, Minn.

Petindvajsetletnico zakonskega življenja sta obhajala dne 10. novembra John Kocjak in njegova soproga, na njihovem domu, na obrežju Shagava jezera, kjer živita s svojo družino že več let na svoji farmi. Slavnosti se je udeležilo veliko število njihovih prijateljev. Pili so in jedli, pa se tudi nekoliko zavrteli.

V cerkvi sv. Antona sta bila dne 5. novembra poročena Anton Erčul in Ana Štupnik. Ženin je sin Erčulove družine iz Soudan, Minn. Nevesta je hčerka družine Anton Štupnik v Ely. Bilo srečno!

Pri družini John in Kat. Kaph se je pomudila gospa štorklja in pustila za spomin svojega obiska krepko hčerkico. Častitamo!

V staro domovino, Belci Vrh pri Dragatušu je odšel Matija Tkalič, naročnik Amerikanskega Slovencev in član društva

sv. Jožefa, št. 112, KSKJ.

V Shipman bolnišnici se nahajajo sledeči naši rojaki: Stefan Raub, član društva sv. Cirila in Metoda št. 1, JSKJ.

Bolan je na mehuruju, vsled česar se bo moral podvreči operaciji. — John Kocjan, sin družine Franka Kocjana, je dobil težke poškodbe pri vožnji mrve, ko se je strla prenapeta žrd in ga udarila preko nog ter mu obe strla, eno celo na dveh mestih. — Joseph Banovec in J. Matesha sta se pri vožnji s karo zaletela v jarek. Sedaj trpita hude bolečine vsled prizadetih ran.

Miss Rose Tkalič si je pri sekanju drv odsekala palec na roki. Zdravnik ji ga je prišil nazaj.

Jernejčan.

IZ URADA PODRUŽNICE ŠT. 12, S. Ž. Z.

Milwaukee, Wis.

Na zadnji seji se je sklenilo, da se udeležimo prireditve dne 16. novembra v So. Side Turn dvorani. Pričetek ob 2. uri popoldne. Vsa prireditve se vrši v korist Slovenskega Doma.

Drage sestre opozarjam vas, da se pokažete v polnem številu, ker se obeta bogat program. Ne zamudite te lepe prilike. Na svidenje v nedeljo dne 16. novembra. Sesterski pozdrav.

Mary Ritonja, tajnica.

ŠTORKLJA SE JE OGLASILA V JOLIETU

Joliet, Ill.

Naše mesto dolgočljuna ptica res kaj rada obiskuje in ne zastoj. Dne 5. novembra se je z vsem svojim ponosom podala v hišo družine Mr. in Mrs. Anton Nemanič, ml., na 1002 No. Chicago Street in pustila krepkega fantiča, ki je v veselje starišem in vsem v družini. Naše čestitke.

Marko Bluth, zastopnik.

ELYČANOM!

Ely, Minn.

Sem in tja se opazi v "Amerikanskem Slovencev" kako poročilo iz našega mesta Ely. Posebno zadnje čase se je kaj mnogo čitalo o političnem gibanju, ki se je igralo po vseh državah širne Amerike.

Priobčenih je bilo tudi mnogo priporočilnih političnih oglasov raznih kandidatov, s pomočjo katerih se je nudila ljudstvu prilika, da je presojalo in izbralo svoje kandidate in jih volilo na volilni dan.

Potihnilo je politično gromenje in vršenje, državne in okrajne volitve so sedaj končane. Sedaj pa pridejo na vrsto naše mestne volitve, katere so zelo velike važnosti za vsakega zavednega amerikanskega državljana in prebivalca živčega v mestu Ely.

Da se kaj pametnega in koristnega ukrene za nas slovenski narod, je potreba, da se ljudstvo zbudi iz spanja in začne delati, dokler je dan in čas za to.

Zatorej se teri potem javno naznanja, da se vrši zelo važen slovensko narodni shod v Narodni dvorani v nedeljo, 16. nov. ob 2. uri popoldan. Naj torej vsak slovenski volilec pokaže svojo zavednost in zanimanje za socijalno gibanje in napredek naše nasebine in naj gotovo pride na to izvanredno sejo.

Z bratskim pozdravom vsem čitateljem "Amerikanskega Slovencev".

Volilec.

Širom Jugoslavije

Nogo si je zlomil

Posestnik Janez Lozinšek iz Haloz si je zlomil nogo, ko je šel iz hiše. Samo malo krivo je stopil in že je bila nesreča. Sedaj premišljuje v bolnici svojo nesrečo.

Nesreča pri igri nogometa

Pri nogometni igri v Ptujju je zadela nesreča Ivana Tegarja, ključavničarskega pomočnika v Ptujju, da si je zlomil nogo.

Policijska ura

V Trbovljah se ne sme točiti vino in sploh nobena pijača po gostilnah po 9. uri zvečer. Tudi morajo vsi gostje ob tej uri zapustiti vse gostilne in prostore, kjer se toči vino.

Divjak

Mizarski pomočnik Lojze Korbar je sedel s svojim prijateljem v neki gostilni v Ljubljani. Pri drugi mizi je sedel neki gost, ki ju je začel izzivati. Ker ga ta dva nista hotela slišati, je tujec naenkrat vstal in sunil Korbarja z dežnikom naravnost v oko, da se je dežnik kar zapicil v očesno votlino.

Smrtna nesreča

26letni posestnikov sin Fr. Mlaker iz Medvede pri Majšpergu je peljal težko naložen voz stelje, ki se je prevrnil in ga do smrti poškodoval.

VZEMI IN BERI

(Piše: Anton Grdina)

Ravno sem prečital članka izpod peresa P. A. Urankarja, č. g. P. iz Lemonta, ki nam je v številkah 217-218 Amerikanskega Slovencev, prav temeljito izprašal vest, tako da sem se jaz takoj brez nadaljnih priprave na tiho izpovedal in priznal grehe ter obljubil, da se bom kar mogoče popobilšal.

Članka, katera je napisal Rev. A. Urankar v omenjenih številkah nosita naslov: "Beseda o našem imenu" in "Hlapci in deklet tujine". Članek sta vredna, da se jih prečita dvakrat, ker nosita tako žive dokaze naše lastne zanikarnosti, s katero mi sami pogrezamo svojo tako zaslužno in dragoceno slovenstvo z narodnostjo vred v grob — v smrt. Ko je pisatelj članke končeval je še zaklical: "Ali bomo čakali te blede narodne smrti, ne da bi si skušali v zdravili podaljšati življenje s pripomočki, vsaj dokler se to storiti da!"

Da, visoko spoštovani pisatelj za narodno zavest. Ravno sedaj, ko so pričeli viharji amerikanizma pihati po polju naše nove generacije, da bi ista podlegla uplivu vsesplošnega amerikanizma, ki z mehkuznostjo in luksuzom prizadeva narodnosti največ težran, da se je ne upošteva, ne očenjuje in ne pospešuje. Kar priznajmo! Kdor pa priznati noče, se dela nevednega, kakor da on ni prizadet. Da prizadeti smo vsi. In kakor je izjavil pisatelj: "Ne, ne zvrčajte krivdo na vaše otroke, krivda gre vama stariši!"

Pisatelj omenja o častnih izjemah, da so častne izjeme. V tem se mu pridružujem, da damo s tem še več priznanja tem častnim izjemam, ki se najdejo širom ameriškega kontinenta. Čast takim očetom in materam, ki so z vso opreznostjo in ljubeznivostjo gledali na svojo dečo, da so jo vzgojili v materinski in blažili otroška srca z lepimi utisi na domovino — Slovenijo, katera jim je dala življenje, da so danes v Ameriki to, kar so.

V tem dopisu ne prištevam sebi ničesar drugega, kakor očitke, ki me po pisatelju zadevajo. Z zavestjo le toliko, da sem vedno skušal, opominjal, priporočal in posredoval, da bi sinovi in hčere slovenskih starišev rabili in spoštovali govorico, narod in domovino, iz katere smo prišli. Na mojih potovanjih in shodih sem z odlično besedo dokazoval, da je narod kakor je naš, vreden da živi tudi v Ameriki in drugod, kamorkoli se je in se še bo naselil. Kajti narod, kakor je naš, je sicer po številu majhen. Po številu duhovitih, modrih, velikih in zaslužnih mož

pa tako bogat in svetovno znan, da ga je treba občudovati. Narod, kakor je naš, daleč presega v gospodarskih in kulturnih ozirih druge narodnosti. To je narod, ki zna skrbeti sam za sebe in si pomagati. Narod, ki ne bo breme drugim, ampak, ki bo pomagal nositi bremena drugih. Tak narod bi moral živeti! Živeti povsod, kamor se naseli. Živeti v domovini, živeti v tujini, saj nimamo naroda, ki bi več prenesel, več preстал, kakor nam zgodovina pove, nego je naš, o katerem pisatelj prerokuje, da se ga polagoma loteva hiralna bolezen, ki ga v nekaj letih kaj lahko spravi v nezajeljeni grob.

Ne! Tega pa nikdar! Kakor poudarja pisatelj. Ako je pomembno, je ta pomoč v naših rokah. V naših rokah je zdravilo, če ga hočemo rabiti, nam podaljša življenje. Zakaj bi šli v smrt po lastni zanikarnosti in nemarnosti? Nikar! Saj ni res, pravi pisatelj, da je mladina sovražna naši govorici in našim tradicijam! Ne, ni res. Priznavam, naša mladina misli več o nas in naši domovini, nego mi od njih pričakujemo. Ovisno je vse samo od tega, v koliki meri smo mi sami na našo mladino vplivali, ali ji skušali pojasniti. Nobena beseda o tem ni bila zastoj. Otroci so si jo dobro zapomnili in si jo bodo ohranili ter bodo še v starih letih nanjo spominjali. Na misel mi pride ravno sedaj, kakor tudi mnogokrat, ko so mi oče pripovedovali stvari, katere so sami doživeli v mladih letih. Imeli smo jih za dragocene. Oče so bili že takrat 60 let stari in jaz bi danes rad drago plačal vsako besedo, ki bi jo slišal iz ust mojega očeta, ali pa tudi, da bi jo kje čital od njihove roke napisano. Prav tako bo z nami in z našo generacijo zavzela naša mesta. Zato je vredno, da se mi v tem času ko hrumi vihar amerikanizma malo bolj poslušamo zdravil, nikar se pa ne poslužujemo zdravil, ki bi bila naša hčere, od katerih je odvisna bodočnost naše govorice in narodnosti, ne hoteli uživati.

Torej kakšna zdravila?

Jaz sem na mojih predavanjih velikokrat vprašal poslušalce: "Kaj pa potem, ko bomo nehali biti Slovenci?" Rekli boste: "Amerikanci!" "Kdo pa je vendar Amerikanec?" Ali ne veste, da Amerikanec je tujec, ki pripada katerimkoli iz tujih narodov, katerim pripada tudi naša narodnost. Ne pozabite, da ti narodi v Ameriki še živijo in (Dalje na 3. strani.)

Chronista Sontiacus:

"Dom ob Soči"

Zgodba iz zemlje zaslužjenih bratov

(Dalje.)

"To ni še nič hudega; počakajte, se bosta že vrnila!" so jo tolažili vsi.

"Pa se bojim, da se ne vrnete. Kar na hitrem sta se zmenila. Navadno je hodil sam po opravkih, a tako dolgo ni nikdar izostal. Zdaj sta pa oba z doma, vesta, da ja z vsega ne zmorem, pa ju le ni," je tožila.

"Hm, hm, hm," je zmajal Tratar z glavno nato premišljeno dejal: "Veš kaj, še kak dan počakaj! Če ju je ne bo, se pripravi na kaj hujšega."

"Sveta Marija, kaj misliš?"

"Mogoče jo je kaj doletelo in je morala v bolnico," je ugibala Tratarica in menila, da bi to ne bilo nič kaj tako hudega.

"Nisem mislil na to," je povzel Tratar.

"Kako sta gospodarila, bi rad vedel."

"Mislim, da dobro. Nikdar se ni pritoževal, da bi mu šlo slabo. Tudi Nina ne, samo zadnje čase ji ni bilo všeč, da je postal zadirčen. Volitve so ga zježile, se mi zdi."

"Potem ima mogoče naša prav. Kar pomiri se in čakaj! Gostilno zapri, dokler ju ne bo. Če pa imaš drugače kaj dela, kar povej! Matevža ti dam in če bo treba, prideta še Ivan in Katrica pomagat."

"Bog ti poplačaj, Tratar! Počakala bom še kak dan. Danes mora priti kako pismo, ali kaj, če sta zadržana, kakor mislite. Če bi mi pa Matevža poslal, bi bila zadovoljna. Ivan in Katrica bi tako nerada..."

"O rada, če bi bili sami, kar pa Bog ne da!" ji je rekla Katrica in Ivan je pritrdil ter šel pred hišo in poklical Matevža, ki je pokladal živini.

"Kaj pa je?" je vprašal Matevž, ko je prišel v hišo.

"K Budinovim pojdeš," mu je dejal Tratar.

"Nak," je bil kratak in odločen, čeprav ga je gledala Budinka.

"Dokler ne bo Sandrinija. Z Nino se je odpeljal," so mu povedali. "Ko prideta,

pa kar nazaj k nam!"

"Če je tako, potem že," se je vdal in povedal Budinki: "Veste, mati, večje neumnosti niste mogli napraviti, nego takrat, ko ste vzeli Sandrinija v hišo. Nina vas je pa še prekosila. Z gnojnimi vilami bi ga jaz vrغل na cesto, ali pa bi mu posvetil z ono karabinko, ki jo imate spravljeno pod streho, ne pa, da bi mu dal gospodarstvo! Kdaj naj pridem?"

"Kadar hočeš, Matevž! Posekel bi počasi, sveti Anton se bliža," ga je prosila in se odpravljala, zahvaljujoč se Tratarju in priporočujoč se vsem.

"Pod večer bom prišel, da se ne bodo po vasi že prvo uro zglodovali in mislili, bogve kaj se je zgodilo," je za njo zaklical Matevž.

"Boste videli, nič dobrega ne bo iz tega," je dejal Tratar, ko so sami ostali.

Budinka in Matevž sta sedela zvečer ob ognjišču in čakala pozno v noč. Ob vsakem vozu in ropotu, ki se je slišal po cesti, je moral Matevž pogledati, ali ne prihajata Sandrinij in Nina. Vcz za vozom in tudi avtomobili so šli mimo in hlapec se je vračal: "Nič ni!"

"Koliko bo ura, Matevž?"

Matevž je stopil v izbo, prižgal vžigalico in pogledal.

"Na polnoč gre!" je povedal.

"Ne bo ju več nocoj, kar pojdi in lezi. Tudi jaz ležem, a spat ne bom mogla. Skrbi me, skrbi..."

Hlapec je odšel na skedenj, Budinka pa v svojo sobo, kjer je kmalu ugasnila luč.

Iz Kobarida je šel popotni človek. V svetli mesečini je spešil korake in gledal pokrajino, kakor bi je ne videl še nikdar. Oči so mu žarele, a bolj ko se je bližal Križišču, bolj je bil umerjen njegov korak. Ko je prišel skozi Selo in na klanec, kjer se svet prevali in se pokaže Križišče, je obstal. Oči so se mu orosile. Bela ga je pozdravila cerkev sv. Miklavža s svojim visokim zvonikom, vrh katerega se je svetilo v mesečini pozlačeni križ, pozdravilo so ga hiše druga za drugo, a bile so vse temne in tihe, nikjer ne ene luči.

"Pozno je!" je pomislil popotnik.

Iz stolpa je udarilo eno in stopil je hitreje.

"Ali ni v Križišču nobenega fanta več, da je tako mirno! Včasih so vasovali, peli in vriskali..."

Popotnika se je lotila prešernost.

Zavriskal je.

Nobenega odziva, le odmev mu je odgovarjal.

Zavriskal je v drugič.

Nič. Pač. Ali se ni zasvetilo pri Tratarjevih? Popotnik je gledal, zavriskal se enkrat glasneje ko v prvo in drugo, kakor bi hotel razodeti celi dolini in goram in se zvezdam na nebu, kako je vesel. S ceste je krenil na stezo in zavil k hiši na samem — k Tratarjevim. Oprezno se je približal pod okno, ki se je bilo ob njegovem drugem vrisku razsvetlilo in je bilo že svetlo. Pobral je nekaj kamenčkov, vršel enega v okno in pritajeno poklical:

"Katrica! Katrica!"

Samo trenutek je počakal in videl je, kako je segla hitro bela roka k zastoru, trici je glas od neznankega veselja drhtel, ko je vprašala:

"France, moj France, ali si res ti? Ali sanjam ali prav vidim?"

"Jaz sem, jaz, Katrica! Zdaj sem prišel. Nič ne sanjaš, prav vidiš!" je bila mehka, ginjena slehernja njegova beseda.

(Dalje prih.)

SVETILNIK
katoliškega shoda.
Urejuje Rev. Bern. Ambrožič, O. F. M.

Še o "Baragovi Zvezi".

Preteklo soboto sem samo bolj mimogrede omenil, da se je sprožila misel, ustanoviti "Baragovo Zvezo". Prav za prav bi to ne bila kaka nova organizacija, temuž bi stopila na mesto že osnovane "Prosvetne Zveze" in bi prevzela vse njene dosedanje naloge, pa še novih bi si morda naložila. Sploh bi končno ne bilo treba nič drugega ko ob letošnjem novem letu prekrstiti "Prosvetno Zvezo" na ime "Baragova Zveza" in pravila primerno prikriti.

Zelo značilno bi bilo, ako bi se dalo to delo izvesti zadnji dan letošnjega leta, to se pravi, 31. decembra, ki bo natančno povedano stoletni dan Baragovega prihoda v Ameriko. Dajmo vsaj poskusiti, če je ta misel izvedljiva!

Gotovo je, da bi ime "Baragova Zveza" že samo na sebi več povedalo kot dosedanje ime "Prosvetna Zveza". Ime "Baraga" je postalo — če ni bilo že poprej — tekmo letošnjega leta tako popularno, da pomeni za nas naravnost program. Zato bi bila dvojčica tudi "Baragova Zveza" vse drugače popularna in bi si kaj hitro pridobila toplih simpatij med najširšimi plastmi katoliškega ljudstva.

Kaj bi delala "Baragova Zveza"?

Že v prejšnjih člankih sem poudarjal, da bi spadalo v delokrog "Baragove Zveze" vse in široko in raznovrstno delo katoliške akcije. Za danes pa se hočem omejiti le na razmišljanje, kaj bi bilo delo naše organizacije z ozirom na Barago samega.

Kar hitro se lahko pokaže, da je dela silno dosti že samo v tem pogledu. Naj nekaj stvari nastejem kar tako, kakor bodo same prišle pod pero.

Zbiranje podatkov iz Baragovega življenja in delovanja.

Mnogo so stvari v tem oziru že doslej. Imamo slovensko knjigo o Baragi, imamo nemško, imamo dve debeli angleški. Cela vrsta krajših sestavkov je izšla v različnih publikacijah in v različnih jezikih o našem velikem možu. Vendar je še marsikaj premalo raziskano. V starejših spisih o Baragi so razni pogreški, ki jih največji raziskovalci opazijo in popravijo. V tem pogledu si je nabral in si se nabira mnogo zaslug naš izvrstni zgodovinar dr. Zaplotnik, ki je s svojim smoternim raziskovanjem odkril že marsikaj novega.

V popisih Baragovega življenja in dela so tudi razne vrzeli ali odprtine, preko katerih starejši pisatelji niso mogli, ker niso imeli pri rokah dovolj podatkov ali zgodovinske snovi. Se vedno pride kaj na dan, kar je ostalo prikrito prejšnjim Baragovim častivcem, postalo je pa dostopno novejšim. Spreten današnji zgodovinar bo našel iz nove odkritega materijala nove vidike, ki premoste marsikako dosedanje vrzeli v poznavanju Baragovega življenja. Poleg dr. Zaplotnika ima lepe zasluge na tem polju dr. Hugo Bren, O.F.M., ki je prav zadnje čase objavil jako zanimive stvari in nas natančneje seznanil z Barago, njegovim delom in tudi z nekaterimi njegovimi sodelavci.

V kratkem se nam, kot pravi, obeta nova knjiga o Baragi v slovenskem jeziku iz-

pod peresa prof. dr. Jakliča.

Izdala bo to knjigo Družba sv. Mohorja in bo torej prišla z drugimi mohorskimi knjigami vred skoraj v vsako slovensko hišo. Gotovo je, da bo ta knjiga mnogo boljše kot sta bili obe izdaji dr. Vončine, ki sta seveda že zastareli. Omenjena knjiga se bo gotovo brala v starem kraju vsepovsod, ali bo pa prišla v roke tudi vsakemu ameriškemu Slovencu? Ako bi imeli že Baragovo Zvezo, bo imela ta Zveza lepo in hvaležno delo tudi v tem, da bo razširjala novo knjigo o Baragi tostran oceana.

Vse, kar se v teh dneh dela za poznavanje Barage, menda tudi vse, kar se je v preteklih desetletjih delalo v tem smislu, je bilo plod *privatne pedantnosti*. Tu ali tam se je dvignil kdo, ki se je začel zanimati za Barago, in se mu je posrečilo, kaj novega odkriti. Objavil je morda kje koli, ali je pa tudi ostalo v njegovih zasebnih predelih. Kako koristno bi bilo za ves narod in za zgodovino sploh, ako bi obstajala organizacija, ki bi imela vsa taka odkritja vsaj v seznamu. Iskala bi se pa lahko tudi pota, kako bi se javnost sistematično seznanjala z vsem, kar je v zvezi z Barago, zlasti novejša odkritja.

Kaj pravi neko pismo?

Ravno ko to pišem, mi je prinesla pošta pismo nekega vrlega moža iz Clevelanda. Ker sem poprej zapisal, da bom metal tu misli na papir kar tako, kot mi bodo same pod pero prišle, naj bo dotično pismo kar tukaj priobčeno. Takole se glasi:

"Častiti: Čast Vam, da se tako energično zavzemate za moža, ki sije kot žarka luč v sedanost, za moža, ki je naše gore list, Rt. Rev. Friderik Irenej Baraga. Izpodbudno pišete v zadnjem "Svetilniku", naj njegov spomin ne zatemi in naj ne ožarja samo za hip obzorje našega neba. Sto let je že šlo v večnost od njegovega prihoda v to deželo, ali njegov stoletni spomin letos je pokazal, da naš narod ceni velikega moža, njegovo delo in njegovo veliko ljubezen do Kristusa. Zavedamo se, da je Baragovo življenje življenje svetnika. Upajmo, da nas ta zavest ne bo tako hitro zapustila.

Da bi pa imeli svojega velikega moža bolj pred očmi, da bi se bolj vneli in v čiščenju in posnemanju njegovih odličnih lastnosti, bi jaz prišel na dan s skromno idejo. Naj bi se zavzel odbor njegovih častivcev in oskrbel, da se izdajo majhne sličice z njegovo podobo in kratkim življenjepišom. Tudi kakšen primeren izrek iz njegovih spisov bi bil na mestu. To bi se moralo izdati v slovenskem in angleškem jeziku, da tudi druga ameriška javnost bolj spozna moža, ki je bil poln duha božjega.

Enako umestno bi bilo, da bi se zavzel odbor in nam preskrbel velike stenske slike, ki naj bi krasile naše sobe. Bilo bi nam vsem v čast, ako bi na tak način pokazali, kako znamo ceniti zasluge moža, ki je bil naše krvi. Upam, da se odbor zavzame za te predloge in preskrbi dobro in originalno sliko. To bi bil lep dar narodu ob Baragovi stoletnici. Prepričan sem, da bi razpečevanje tako zamišljenih slik ne nalezelo na nikake težave. — Iskren

pozdrav uredniku in čitateljem "Svetilnika"—M. T.
P.S.: Ako se Vam moja misel zdi vredna premisleka, lahko razpolagate s tem listom po svoji volji.

Tako torej to pismo. Zahvaljujem se za nje. Misel je vsega uvaževanja vredna in je samo majhen nov dokaz, kakšne velike naloge bi lahko imela "Baragova Zveza".

VZEMI IN BERI
(Nadaljevanje z 2. strani)

bodo živeli. Ponosni so na svojo narodnost bolj, nego smo mi. Ostali narodi ali naroditci pa, ki se ne bodo zavzemali za svojo narodnost, bodo narodno umrli. Vendar se bo na njih ostankih še dolgo dolgo poznala sled, da niso bili Amerikanci in prištetni bodo drugim narodom, ki manj veljajo nego velja Slovenec ali Jugoslovani.

Naslov tega dopisa se glasi: "Vzemi in beri". Pisatelj P. A. Urankar tudi ni navedel mnogo navodil, pač pa je popisal položaj v taki luči, da se lahko razume, da smo v obupnem položaju, ker ne vemo, kako in kje vzeti najbolj zdravil.

Ko je zadela Savla, pozneje Pavla čudna roka k spreobrnjenju, tudi ni vedel kaj bi storil. Rekel je: Gospod, kaj hočeš da naj storim? Glas mu je rekel: Vzemi in beri.

Da, vzemi in beri, beri in še beri tudi vsak naš rojak star ali mlad. Beri! Pa kaj naj bere?

Imamo mladinske liste, ki so nalašč za mladino. Kakšen pa je namen teh listov in kakšna je njihova vsebina? Beri-te. V nekaterih se piše in riše samo kje je bil in kje bo "Party", "luksus" in "ples". V nekatere druge pa že poskušajo vpletati staro proferversko gardo v boj in politiko, da bi ono, kar so stari liberalci godli stari v Sloveniji, napram veri in Bogu, da bi tudi to zapustili mladini kod dediščino, namesto da bi skrbeli zato, da bi nova generacija bolj poznala zgodovino svojih očetov in njihov pradodov, njihov rod in njihovo kulturo.

Prihajmo, da se mladine bojimo in da radi vse zanj storimo in jo podpiramo v tem, v čemer je sama po naravi hrepenci, namreč amerikanizem in sport. Da bi ji pa skušali vcepiti nekoliko disciplin in jo opozoriti nekoliko na poslušnost naših tradicij.

to je pa težko izpeljivo in mi tako radi popuščamo. Pri vsej naši malomarnosti, katera izvira v veliki meri tudi od tod, da smo nekoliko opravičeni popuščati, ker za slučaj, da ravnamo pretrdo, ne dosežemo ničesar, ker nam pravijo: Grem pa drugam. Tam s tem ne sitnarijo . . .

Da, pravim. Pri vsem tem je pa še naše mladinsko časopisje, ki je odvisno največ od organizacij. To časopisje je ustanovljeno ali eksistira samo v namenu, da služi za reklamno vado, da privlačuje v organizacije. Tako časopisje tudi ne more pisati drugače radi velike kompeticije med seboj, nego da obeta in obeta kaj tagaja, kar mladini prija in ugaja. V takih razmerah ni torej čuda, če smo prisiljeni gledati, kako ti valovi ameriških razmer globoko zalivajo vse ono, ki bi bilo drugo nego ameriškano, ki je spojeno z razveseljevanjem in komodnostjo, kakoršne mi nismo nikdar poznali, še manj pa uživati in se ji ne moremo tukaj prilagoditi in lahko tudi preokujem, da tudi v Ameriki ne bo vztrajala za vse rodove, mogoče še ne za naš bodoči rod.

Radi tega bi bilo zelo dobro in pametno, da bi kjerkoli o prilikah povedali naši novi generaciji v tem, kar je pisal pisatelj Rev. A. Urankar O.F.M. Kajti prišel bo čas, ko se bo mladina spomnila nas. Takrat bo hvaležna onim, ki so jo vsaj na to opominjali. Nasprotno pa otroci, ki niso bili opominjani na tradicije svojih starišev, ne bodo nikdar ohranili spoštovanja ne do njih samih ne do svojega rodu.

Prav tako resnično je zapisal pisatelj, ko je rekel: "Vsa se ne zanikuje angleškega jezika, toda kdor ne bo spoštoval jezika svojih starišev, ta tudi ne bo imel spoštovanja do jezika, v katerem je bil vzgojen." Temu jaz še pristavim sledeče: Kdor se zaničljivo obrača od govornice svojih starišev, tak bo ob vsaki priliki pravljeno zamenjati, zatajiti, ali izdati jezik ali domovino, če mu bo le kazalo, da ima od tega kake koristi. To pa ni nikak značaj, ni narodno in ni katoliško ter ni ameriškano! Kdor je dober Slovenec ali Jugoslovani, bo tudi dober Amerikanec.

Čast pisateljem! Četudi vse vselej ne zaleže, kar se napiše, vendar pa ob svojem času

veliko zaleže in veliko pomeni. Sicer je res, da radi in hitro pozabimo, vendar se iskrica v naši zavesti tu pa tam posveti in ponovno zopet oživi. Naprej, le naprej! Imamo naše gore list "Amer. Slovenec", ki je brez odvisnosti, ki je pa na principih, da dela za narodni blagor, ki ga velja upoštevati! Pišite možje velikega duha! Rev. J. M. Trunk, Urankar, Ambrožič, pišite! Mi drugi vam zamoremo v odgovor samo pritrjevati, da boste vedeli, da čutimo z vami. Pišite in delajte! Ustanovite posebno organizacijo, ki vas bo vezala in vam narekovala dolžnosti. "Paragova Prosvetna Zveza" ali kar se vam že vidi, da bi bilo primerno, da se bo duh narodne zavesti in vere, ki je eno z drugim tesno skupaj združeno, ker narod mora pač oboje imeti, ako hoče biti srečen, izobražen in zaveden med drugimi narodi. Osobito pa še naša naroditci, po katerem, kakor je omenil pisatelj, stezajo prste, da si ga med seboj razdeli. Kam bomo potem spadali?! — Ako že ne moremo živeti dolgo let kot Slovenci, živimo veselo in zadovoljno kot Jugoslovani, ki nam ostane jezik tradicije. S tem ostanemo doma in skoro pri svojem, toliko smo močnejši, in nas je 13,000,000. Slovenec se v Jugoslaviji lahko počuti domačega in tako se lahko ponosno izdajamo širom sveta, da smo Jugoslovani.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

KVALITETA — TOČNOST POŠTENJE

A. F. WARHANK

zanesljivi lekarnar — založnik fotograficnih potrebščin.

2158 West 22nd Street
vagal Leavitt cesti
CHICAGO, ILL.

PROTESTNI SHOD V SHEBOYGANU
(Nadaljevanje z 1. str.)
Chicago. Povedal je, da je vi-pavski rojak, torej od tam, kjer se vrši vse to preganjanje. Razložil nam je tužnost slovenskega in hrvaškega naroda pod italijanskim jarmom. Obsojal je ne le fašizem, ki je nadloga za vsak civiliziran narod, ampak tudi vsako tlaččenje delavskega razreda, naj se pokaže že v kakršnikoli obliki.

Nato je slovenski kvartet zapel še mično pesmico "Rožmarin", in Mrs. Julia Grobelnik nam je zapela "Uspavanjko". Sledilo je čitanje resolucije v slovenskem, hrvaškem in angleškem jeziku, tako, da so lahko vsi navzoči razumeli, za kaj se je šlo.

RESOLUCIJA,
sprejeta na protestnem shodu članstva jugoslov. podp. društev v Sheboyganu, Wis.

Fašizem, ki se je pojavil v nezdravih poveljih razmerah v Italiji in drugih deželah, je izrodek šovinistične in militaristične zaslepljenosti, ki pozna le brutalno silo in s katero se vzdržuje na površju ne glede na to, kako nizkotna in barbarska je ta sila. Dokaz temu je nebroj bestialnih umorov, požigov in drugih dejanj nasilja, ki jih je fašizem izvršil nad delavci in kmeti ter njihovimi predstavniki v Italiji v zadnjih osmih letih. Najnovejši dokaz pa je politični umor štirih mladih Slovencev, ki so bili 6. septembra 1930 ustreljeni v hrbet v Trstu. Radi lepšega se fašisti odeli ta štirikratni umor s plaščem legalnosti in pravice, v resnici pa je v analih pravosodja težko najti para taki karikaturi in travestiji pravice, kot je bil tisti tržaški proces. A ne samo to, da je fašizem

hladnokrvno in brez trohice sramu izvršil barbarsko eksekucijo še tisto noč po fašistični smrtni obsodbi, pač pa se je potem še sadiščno ponašal s tem činom, izjavljajoč oficijelno, da ima "dovolj svineca še za druge hrčje."

Z ozirom na ta dejstva Jugoslovani v Sheboyganu, Wis., zbrani na javnem shodu dne 9. novembra 1930, najodločnejše obsojajo fašizem v Italiji in povsod drugod, kjerkoli se pojavlja — kot največjega sovražnika miru, svobode, demokracije, človečnosti in blagostanja ter zdravega napredka vsakega naroda; nadalje najodločnejše obsojajo vse one elemente, ki na kakršnikoli način podpirajo fašizem in s tem delijo z njim moralno odgovornost za vsa njegova barbarska početja.

Sprejeta in podpisana po sledečih zastopnikih:
Matt Žuženič, Mrs. Appolonia Yeray, Joe Serketich, Mrs. Marie Prislund, Mrs. Mary J. Godez, John Prislund, Frank Remshak, Ant. Borsse, John Modiz, Leo Milostnik, Vinko Biškupič, Frank Saje, Anton Kolar, Walter Minefich.

Resolucija se je poslala tajništvu Lige narodov, državnemu tajniku Zdr. držav ter jugoslovanskemu in italijanskemu poslanstvu v Washington, D. C.

Po podpisu resolucije je predsednik zaključil shod v primernih besedah in se zahvalil pevskemu in tamburaškemu zboru in občinstvu za udeležbo in lep red, ki je trajal ves čas precej obširnega programa.

Zahvaljuje se vsem tudi celokupni

Priljubljeni odbor.
ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

Slabi časi

se lahko pretrpijo, ako se ima hranilo vlogo v zanesljivi banki.

KASPAR AMERICAN STATE BANK

1900 Blue Island Ave., Chicago, Ill

FINGL'S FAMILY FORMULA

so znanstveno izdelane iz najboljših in najčistejših zdravil, ki se morejo dobiti.

F. F. F. Rubiseptine, izvrstna tekočina za izpiranje ust in za grgranje	35c
F. F. F. Grip-Acold-Capsiles, uničuje prehlad	50c
F. F. F. Corn Remedy, hitra odpomoč za kurja očesa	25c
F. F. F. Prašek za glavobol, prežene bolečine	25c
F. F. F. Balzam za pljuča za trdovraten kašelj	35c
F. F. F. Liniment ni masno—učinkuje skozi kožo—hladilno — da zdravo barvo	35c
F. F. F. Laxatea iz čistih rastlin	25c
F. F. F. Laxatabs kot obkladek za jetra	25c

FINGL'S DRUG STORE
— EDINI IZDELOVALCI —
S. V. ogel 21. in Wood ceste, Chicago, Illinois.

BRZA ZVEZA v EVROPO

preko Hamburga na naših modernih parnikih

HAMBURG DEUTSCHLAND
ALBERT BALLIN NEW YORK

Redna tedenska odplutja. Zmerne cene. Direktna železniška zveza z Jugoslavijo.

Redna odplutja tudi na naših znanih kabinskih parnikih

ST. LOUIS, MILWAUKEE in CLEVELAND

Za navodila vprašajte lokalnega agenta ali

HAMBURG-AMERICAN LINE
177 N. Michigan Avenue Chicago

Telefon pisarne: Central 0888
Tel. stanovanja: Pullman 4374

Frank R. Drašler
SLOVENSKI ODVETNIK

OPRAVLJA VSA ODVETNIŠKA DELA.

134 N. La Salle Street, Soba 724. Sedmo nadstropje
CHICAGO, ILLINOIS.

POSTAVNE LISTINE
za tu in stari kraj vam napravi

Anton F. Kozleuchar
— JAVNI NOTAR —
TISKARNA

vstopnice, plakate, pravila, listine, pisemske papirje, kuverte in drugo, vam najceneje napravi

ANTON F. KOZLEUCHAR
419 — 51st Avenue, West Allis, Wis.

PREJELI SMO Družinsko pratiko ZA LETO 1931.

Leto "Družinsko Pratico" krasi več zelo lepih pokrajinskih in osebnih slik. — Zlasti zanimivo je vremensko prerokovanje. — Polna humorja je zgodba o županu. — Zanimivi so pregovori. — Najbolj interesantne so pa uganke. — Takih še nikdar niste slišali, kakor so v letošnji Družinski Pratici. Samo te so vredne, da takoj pišete po Družinsko Pratico, ki stane s poštnino vred

20 CENTOV.
Naroča se pri: KNJIGARNA **AMER. SLOVENEK** 1849 West 22nd Street, CHICAGO, ILL.

Zastopniki in razpečevalci, naj takoj prijavijo, koliko jih letos želijo.

POZOR! Velika Blasnikova Pratika za leto 1931 JE TUKAJ!

Cena 20 centov S POŠTNINO

Pišite takoj po njo dokler v zalogi.

Pratika je letos prav izvrstno urejena in bo vsakemu ugajala. Zastopniki in razpečevalci Pratik naj prijavijo, koliko jih želijo.

Naročila sprejema **Knjigarna Amer. Slovenec** 1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

SIR H. RIDER-HAGGARD:
Hči cesarja Montezume
 ZGODOVINSKA POVEST
 Iz angleščine prevael Jos. Poljanec

Tukaj sem sedel na zlati blazini in vdihaval tobakov dim; naključje je naneslo, da sem bil popolnoma sam, kajti nikdo se ni upal stopiti v sobo, dokler nisem dal privoljenja. Kmalu pa mi je prvi mojih pažev javil, da želi nekdo govoriti z menoj; povesil sem glavo v znamenje, da naj oseba vstopi, ker sem bil že utrujen od premišljevanja. Paž je odšel; kmalu nato je stala pred menoj s kopreno močno zakrita ženska. Ves začuden sem jo pogledal in ji velel, da naj odgrne kopreno in govori. Storila je, kakor sem ji ukazal, in spoznal, da je bila obiskovalka kneginja Otomi. Zavzet in osupel sem vstal, ker ni bila navada, da bi me sama tako obiskala. Vsled tega sem si mislil, da ima kako posebno poročilo zame ali da ravna po kaki šegi, katere še nisem poznal.

"Prosim, sedi," je rekla zmedena; "ni primerno, da bi stal pred menoj."
 "Zakaj ne, kneginja?" sem odgovoril. "Ako ne bi spoštoval dostojanstva, bi moral spoštovati in ceniti lepoto."

"Pustimo take besede, Tjule," je rekla in zamahnila z nežno roko. "Prihajam, o Tezkatlipoka, po starodavnem običaju, ker mi je poverjena naloga, da ti prinesem neko sporočilo. One ženske, katere boš poročil, so izbrane. Prinašam ti njihova imena.

"Govori, kneginja Otomi!"
 "Ta so..." in imenovala je tri ženske, o katerih sem vedel, da so najzljubše v celi deželi.

"Mislim sem, da so štiri," sem rekel in se bridko nasmehal. "Ali me hočejo oeciganiti za četrto?"

"Se ena četrta je," je odgovorila in molčala.

"Povej mi njeno ime," sem zavpil. "Katero babnico so se našli, da se poroči z zločincem, obsojenim, da umrje na žrtveniku?"

"Še četrto so našli, o Tezkatlipoka, ki pa ima vse druge naslove kot tega, katerega ji ti nadevješ."

Vprašajoč sem jo pogledal in ona je govorila s tihim glasom:

"Jaz, Otomi, hči cesarja Montezuma, sem četrta in prva."

"Ti!" sem rekel in se sesedel na blazino.

"Ti!"

"Da jaz. Poslušaj: Duhovni so me izbrali kot najbolj ljubko v celi deželi, dasi po krivici. Moj oče, cesar Montezuma, se je silno raztogotil in rekel, naj se zgodi karkoli hoče, ampak da jaz ne bom nikdar žena ujetnika, ki mora umreti na oltarju žrtvovanja. Duhovni pa so mu odgovorili, da sedanji časi niso primerni, da bi zahteval izjemo za svojega otroka, ko se bogovi srdijo. Mar naj se prva ženska v deželi odreče bogu, so vprašali. Tedaj je oče vzdihnil in rekel, da bo di, kakor je moja volja. Nato sem jaz odgovorila duhovnom, da se morajo v teh hudih časih in stiskah visoki ponižati v prah, celo tako globoko, da se poroče z ujetim sužnjem, kateremu pravijo bog in ki je obsojen na žrtveniku. Tako sem jaz, kneginja Otomi, privolila v to, da postanem tvoja žena, o Tezkatlipoka, dasi bi morebiti ne privolila, ako bi bila vedela vse to, kar berem v tej uri v tvoji duši. Mogoče je, da sem v tej sramoti upala najti ljubezen, četudi za eno samo kratko uro, in da sem imela namen izpreme-

niti šego našega ljudstva in dovršiti svojo poroko ob strani žrtve na oltarju; to imam pravico storiti, ako hočem. Sedaj pa vidim, da nisem dobro došla; ne boj se, dam ti besedo, dasi je sedaj prepozno zame, da bi odstopila. Saj so še druge tri, ne bom ti v nadlego. Sporočilo sem ti sedaj objavila; ali je tvoja volja, da naj grem? Svečani obred poroke se vrši dvanajsti dan od danes, o Tezkatlipoka."

Vstal sem s sedeža, jo prijel za roko in rekel:

"Hvala ti, Otomi, za plemenitost tvojega duha. Da ne bi bil imel tolažbe in prijateljstva, ki sta mi ga bila naklonila ti in tvoj bratranec Guatemok, mislim, da bi me že davno ne bilo več med živimi. Ti me torej želiš tolažiti do zadnjega diha; kakor se mi vidi, si imela celo namen umreti z menoj. Kako naj si to tolmačim, Otomi? V moji domači deželi bi bila morala ženska prav nenavadno ljubiti človeka, preden bi hotela deliti z njim tako posteljo, kakoršna me čaka tam na oni piramidi. Jaz si skoraj mislim, ne morem, da bi ti, katero so kralji snubili, tako ponižala svoje srce. Kako naj razumem tvoje besede, kneginja Otomi?"

"Razumi jih s srcem," je šepnila in čutil sem, kako ji je roka drhtela v moji.

Pogledal sem njeno lepoto; bila je velika; pomislil sem na njeno udanost, tako udanost, ki se ni strašila najbolj grozovite smrti, in neko čustvo, ki je bilo močno sorodno ljubezni, mi je prešinilo dušo. Ko pa sem zrl nanjo in mislil na njeno udanost, mi je prišel v spomin angleški park in angleško dekle, od katere sem se bil poslovil pod bukvijo doma v Ditchinghamu, in besede, katere sva bila takrat govorila. Ni dvoma, da je še živela in mi bila zvesta; in dokler je živela, ali ji jaz ne bi moral ostati zvest v srcu? Ako se že moram poročiti s temi indijanskimi dekletci, jih pač moram vzeti; čim bi pa rekel Otomi, da jo ljubim, in Otomi ne bi bila zadovoljna z nič manj, bi prelomil svojo prisego večne zvestobe. Dasi sem bil globoko ganjen in je bila izkušnja velika, vseeno še nisem bil prišel tako daleč, da bi ji govoril o ljubezni.

"Sedi, Otomi," sem ji rekel, "in poslušaj me. Vidiš ta zlati prstan," in snel sem Lili-jin prstan z roke, "in vidiš napis na njem."

Prikimala je z glavo, vendar ni izpregovorila, in videl sem bojazen v njenih očeh.

"Prebrati ti hočem besede, Otomi, ki so vrezane v njem," in povedal sem ji v azteškem jeziku napis:

Srce k srcu,
 Dasi v dalji.

Stoprav tedaj se je oglasila. "Kaj pomeni ta pisava?" je rekla. "Jaz berem samo pisavo, pisano z znamenji, Tjule."

"Ta pisava pomeni, Otomi, da živi v daljni deželi, odkoder prihajam, ženska, ki me ljubi in ki je moja ljuba."

"Ali je potem tvoja žena?"

"Ni moja žena, Otomi, ampak obljubljen mi je slovesno v zakon."

"Obljubljena ti je slovesno v zakon," je odgovorila bridko. "Ej, potemtakem sva si enaki, kajti tudi jaz sem ti slovesno obljubljena v zakon, Tjule. Ampak ena razlika je med nama: ti jo ljubiš, dočim mene ne ljubiš."

PRVI SLOVENSKI POGREBNI
 ZAVOD V CHICAGI

LOUIS J. ŽEFRAN

1941 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Phone: Roosevelt 3408
 Na razpolago noč in dan!

— Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanja. Mrtvašna kapela na razpolago brezplačno. — Cene zmerne.



NAJBOLJ MODERNI SLOVENSKI POGREBNI
 ZAVOD V MILWAUKEE

JOHN R. JELENC

827 So. 2nd St. (poprej 347 Reed St.)

(V ZVEZI Z W. J. GRONWALDU)

Mrtvaška kapela na razpolago brezplačno. — Cene zmerne. Organ Service.

Pokličite telefon:

Hanover 4497
 V uradu

Kilbourn 1644
 Na domu

Prejeli smo ravnokar novo
 zalogo

KNJIG

Med temi je tudi več novih, ki vsebujejo zelo zanimive povesti in romane in so sedaj ameriškim Slovincem na razpolago, da si jih naroče.

HANKA ALI ČUDEŽ V BOLCANI, je ime knjige, ki vsebuje zelo napet in lep roman. Brošurana stane75c

HČI CESARJA MANTEZUME, zelo interesanten roman, ki ga vsakdo rad čita. Brošurana knjiga, stane85c

IZGUBLJENI SVET je roman, ki ga je spisal sloviti angleški pisatelj Doyle. V drugih jezikih je dosegel že več izdaj. Sedaj je izdan tudi v slovenskem jeziku. Brošurana stane75c

IZPOD GOLICE, povest izpod peresa pisatelja Savinska, ki opisuje razne zanimive dogodke iz gorejskih planin. Zanimivo pripoveduje, kako so delali financarji po Gorenjskem. Stane75c

NAROD, KI IZUMIRA, in teresantna knjiga, v kateri je opisano življenje Eskimov in Normanov iz Greenlandije40c

NA POMOČ, je knjiga najbolj napetih slučajev, ki jo čitatelji čitajo z velikim zanimanjem75c

NAŠA ANČKA, zanimiva povest iz življenja slov. naroda. Broš.35c

MENCINGERJEVI ZBRANI SPISI, 1. in 2. del. Zelo interesantne novele in spisi. Oba dela skupaj\$1.00

OTROCI SOLNCA, povest, ki jo je spisal Ivan Pregelj. Kakor so vsa Pregeljeva književna dela zanimiva, tako je tudi ta povest. Stane65c

POVESTI, spisal A. Kalan. Zelo so zanimive in vsakdo, ki jih bo čital, jih bo z veseljembral75c

PRVA LJUBEZEN je ime knjigi, v kateri se vrlo lepo opisuje romantično povest. Stane45c

STORŽEK, je knjiga polna humora. Stane45c

TARZAN IN SVET, E. Burroughs. Se spominjate, s kakim zanimanjem ste čitali povest "Džunglo"? To je nadaljevalna povest iste. Vrlo zanimiva, brošurana stane95c

TARZANOVE ŽIVALI, E. Burroughs. Napeto pripovedovanje o Tarzanu in njegovem življenju. Ta roman je prav tako zanimiv, kakor druge povesti o Tarzanu. Broš.95c

ZGODBE ZDRAVNIKA MUZNIKA je povest, ki jo je spisal Ivan Pregelj. Polna humorja in zanimivosti. Stane\$1.00

Kdor hoče imeti za zimski čas dobro razvedrilo, naj takoj piše po navedene knjige, dokler so v zalogi. Naročilom je pridejati Money Order, bančni draft, znamke ali denar v gotovini. Vsa naročila pošljite na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
 1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Relikvije.

G. Ivan Molek in njegovi izletniški komradi so bili hudo indignirani, ko so se jim v gradu Schönbrunn na Dunaju kazale neke relikvije. Nekaj sem o tem že zapisal, in omenil težkocne, kakršnih ne morejo odpraviti niti poklicani krogi pri najboljši volji.

Ravno se poroča, da je Museum of Art v Clevelandu kupil relikvijo križa Kristovega, ki je vdolana v pateno, katero je nekoč rabil sv. Bernard. To je mogoče, in morda je pri relikviji tudi avtentika. Kako je prišla relikvija v roke, da je mogla biti prodana za svoto, ki gre v šest števil, o tem se nič ne poroča.

Kanonično pravo ima določbo (can. 1289): "Relikvije prodajati je prepovedano. Škofijstva, dekani, župniki in drugi, katerim je izročena skrb za duše, naj čuvajo svete relikvije, posebno ostanke sv. križa, in pazijo, da se ne prodajajo z drugim imetjem ali drugo imovino, in da ne pridejo v roke nekatolikov."

Ampak v vsakem slučaju tega ni mogoče zabraniti, dasi je velikega obžalovanja vredno, ako je ostanek sv. križa v kakem — muzeju. Spada le v cerkev, kvečjemu še v kak škofijski križ.

Politiki in državniki.

Ti so pač zelo različni v pojmovanju svojih dolžnosti. Mnogim je le za mesta. Politika je pač politika.

Zdi se, da se mladi župan Murphy v Detroitu, ki je katolik, zaveda svoje dolžnosti in odgovornosti kot politik, ker se je resno in z vsoto vneto zavzel za to, da ima ljudstvo pravico do prilike poštenega prevzivanja, kar je pač mnogim državnikom nekaka španska vas. Rekel je, da vlada, katerega se ne zmeni za zdravje ljudstva in za pravico do poštenega prevzivanja, ni nobena vlada, in bi bila le — a gusture.

Volitve so pred vratmi. To utegne marsikaterega politika in državnika hudo zadeti. Tudi prejšnji predsednik Calvin Coolidge bo udarjen, in to po vsej pravici, ker v svojih sindikatiranih člankih je močno svaril pred — radikalizmom.

Govoričenje o radikalizmu je smešno, ko ni kruha, ne dela, ne jela. Ako politiki, državniki in veliki podjetniki ne storijo nekaj bistvenega za odpravo brezposelnosti, bomo imeli kmalu dosti radikalizma, ali ga hočemo ali ne. Bogati smo sicer, da mnogi krajji ne čutijo brezdelja in tih časov, ampak v industrijskih sredstvih razmere strahovite, in radikalizem se hitro širi.

Še kontrola.

Anglikanci so najmočnejša verska skupina na Angleškem. Imeli so svojo konferenco in pri tej priliki so se izrekli za porodno kontrolo. Ugaja in ne ugaja. Ugaja, ker je moderno in vrlo prijetno, in ne ugaja, ker je naravni zakon neizprosen, in te neizprosnosti ne more odstraniti nobena sofistika. Razni krogi stopicajo zdaj od ene noge na drugo. Velja nemški pregovor: "Wash mir meinen Pelz und mach mich nicht nass." Sklicujejo se na mozaični zakon, ki je bil baje nepopolen in spopolnjen po krščanskem, ampak ta baje zopet ni popoln, in zato odpirajo vrata radi — nepopolnosti, tako zatrjujejo, ampak odpirajo vrata pač le človeški strasti, ki bi rada imela nekaj brez vsake obveznosti. Stoji pa naravni zakon, in stoji kot skala, ki zdrobi vsa-

kega, na katerega pada.

Zdrobi, ako pada nanj. Anglikanec je zapisal zelo resno svarilo dr. Selden P. Delany, ki se je nedavno od tega priklopil rimski cerkvi. Njegove besede veljajo prav vsem kontrolerjem, na katere začenja padati skala naravnega in neizprosne zakona, in njih — mečka.

Dr. S. P. Delany piše: "Brezdvomno bodo verni katoliki po vsem svetu vzemirjali svoje bolj premožne sosede, ker imajo mnogoštevilnejše družine. Imeli pa bodo svoje plačilo — morda ne ravno v komoditeti in razkošnosti — temveč v svesti, da so ustvarili mnogo novih teles v mističnem telesu Kristovem. Greh porodne kontrole potom umetnih sredstev bo brezdvomno kaznovan po vsemočnem Bogu. Njegova kazena je izumiranje, bodisi družine, naroda, cerkve... in njih tradicij. Vsako okrožje prebivalstva, ali vsaka verska skupina, ki nima več ko dva in pol otroka na družino povprečno, je neizprosnost zapisana smrti v teku starih rodov. Zato je ta novi moralni nauk anglikanske konference tako strahovit za bodočnost anglikanizma."

Strahovit bo za vse — kontrolerje, ker skala naravnega zakona jih bo zdrobila. Ako hočejo biti zdrobljeni, prostajim pot.

NAROČNIKOM V MILWAUKEE

Par naročnikov nas je že vprašalo, koliko stanejo "Amer. Slovenec" objavljeni zahvale in naznanila ob času smrti. Vsem tem odgovorimo, da za zahvale in naznanila računamo po 35c kolonska inča. Recimo, da je velikost zahvale in naznanila 8 inčev visoka in čez dve kolone, je to 16 kolonskih inčev. Po 35c kolonska inča krat 16 stane taka velikost zahvale in naznanila \$5.60. Ako pa je velikost naznanila in zahvale manjša, pa stane toliko manj, kolikor manj inčev meri. To odgovarjamo potom lista vsem, ki so nas o tem popraševali. Naročila za oglase lahko oddaste za Amer. Slovenca v uradu naše podružnice na 723 West National Ave. osebnostno, ali pa pokličite Mr. John Pernicha na svoj dom in vam bo vse uredil.

Uprava Amer. Slovenca

ŠIRITE AMER. SLOVENC!

NAJNOVEJŠE

slovenske romane in povesti, znanstvene in učne knjige, dramatične igre in pesmarice, molitvenike in druge knjige ima vedno v zalogi

PODRUŽNICA

Amer. Slovenca
 723 W. National Ave.,
 Milwaukee, Wis.
 (3301)

Rojakom se priporoča

FRANK ERMENC

Funeral Director and
 Embalmer
 EDINI SLOVENSKI
 POGREBNIKI
 V MILWAUKEE, WIS.
 401 Grove Street.
 Phone Hanover 876

TISKARNA

AMERIKANSKI SLOVENEČ

izvršuje vsa tiskarska dela točno in po najzmernejših cenah. Mnogi so se o tem prepričali in so naši stalni odjemalci.

Društva — Trgovci — Posamezniki

dobijo v naši tiskarni vedno solidno in točne postrežbo. Priporočamo, da predno oddate naročilo drugim, da pišete nam po cene. Izvršujemo prestave na angleško in obratno. Za nas ni nobeno naročilo preveliko, nobeno premalo.

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

VSAKDO

SE LAHKO OBRNE VSAK ČAS NA NAS
 V SLEDEČIH ŽADEVVAH:

1. Ako rabite kakoršnihkoli tiskovin.
2. Kadar si želite nabaviti kako slovensko knjigo.
3. Kadar rabite kake notarske ali druge legalne listine.
4. Ako rabite pomoči pri nabavi potnega lista za v stari kraj.
5. Potom nas si lahko preskrbite vozni listek (šifkarto) za katerokoli linijo za v stari kraj
6. V našem uradu lahko vsak čas plačate račune za plin, električno in vodo.
7. Imamo zastopstvo od American Express Co. in izdajamo njene Money ordre in čeke.

Amerikanski Slovenec

1849 W. 22nd STREET, CHICAGO, ILL.